

USNESENÍ

Vrchní soud v Praze v neveřejném zasedání konaném dne 9. listopadu 2020 projednal odvolání **obžalovaného R. B.** narozeného [redacted] v Kladně, a **poškozené J. T.** narozené [redacted] podaná proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 1. července 2020, č. j. 7 T 53/2019-744, a rozhodl

takto:

Podle § 258 odst. 1 písm. b), c) tr. ř. se k oběma podaným odvoláním napadený rozsudek **zrušuje** a podle § 259 odst. 1 tr. ř. se věc **vrať** Krajskému soudu v Praze, aby v ní učinil rozhodnutí nové.

Odůvodnění:

1. **Rozsudkem** Krajského soudu v Praze ze dne 01. 07. 2020, č. j. 7 T 53/2019-744, byl obžalovaný B. [redacted] shledán vinným jednak zločinem týrání osoby žijící ve společném obydlí podle ustanovení § 199 odst. 1, odst. 2 písm. b), písm. d) tr. zákoníku, jednak zvlášť závažným zločinem znásilnění podle ustanovení § 185 odst. 2 písm. a), odst. 3 písm. a) tr. zákoníku, kterého se měl dopustit podle zjištění soudu prvního stupně skutkem popsáním pod bodem 1. výroku rozsudku, a dále přechínem ohrožení pod vlivem návykové látky podle ustanovení § 274 odst. 1, odst. 2 písm. a) tr. zákoníku, kterého se měl dopustit podle zjištění soudu prvního stupně skutkem popsáním pod bodem 2. výroku rozsudku.
2. Obžalovanému byl podle ustanovení § 185 odst. 3 tr. zákoníku za použití ustanovení § 43 odst. 2 tr. zákoníku uložen souhrnný trest odnětí svobody v trvání sedmi roků, pro jehož výkon byl zařazen podle ustanovení § 56 odst. 2 písm. a) tr. zákoníku do věznice s ostrahou a podle ustanovení § 73 odst. 1, odst. 3 tr. zákoníku trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel všeho druhu v trvání tří roků s tím, že „výrok o trestu vysloven za současného zrušení výroku o trestu z rozsudku Okresního soudu v Kladně ze dne 30. 5. 2019, č. j. 1 T 8/2019-266 ve znění rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 10. 9. 2019, č. j. 13 To 198/2019-294, a z rozsudku Okresního soudu v Kladně ze dne 11. 2. 2020, č. j. 3 T 138/2019-156 ve znění rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 29. 6. 2020, č. j. 10 To 151/2020, jakož i všech dalších rozhodnutí na zrušující výrok obsahově navazujících, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu“.
3. Podle ustanovení § 228 odst. 1 tr. ř. byla obžalovanému uložena povinnost uhradit poškozeným České republice, Ministerstvu spravedlnosti ČR, škodu ve výši 50 000 Kč, společnosti ČEZ Distribuce škodu ve výši a.s. 5 451 Kč, J. T. [redacted] „škodu spočívající ve ztížení společenského uplatnění ve výši 318 813 Kč s úrokem z prodlení ve výši 9,75 % ročně, počínaje dnem 01. 04. 2019 a nemajetkovou újmu ve výši 150 000 Kč s úrokem z prodlení ve výši 9,75 % ročně, počínaje dnem 01. 04. 2019“. Podle ustanovení § 229 odst. 2 tr. ř. byla poškozená T. [redacted] odkázána „s nárokem na bolestné, zbytkem nemajetkové újmy a s nárokem na náhradu škody“ na řízení ve věcech občanskoprávních.
4. Proti rozsudku podal **obžalovaný** ústně do protokolu **odvolání**, jež vymezil jako podané do výroku o vině i trestu.
5. Písemně jej odůvodnil prostřednictvím obhájce Mgr. Ing. Andrlého s vymezením, že odvolání směřuje do všech výroků rozsudku.

6. Obžalovaný má za to, že trestní řízení trpí závažnými vadami, když odporuje zásadě obžalovací (resp. ustanovením § 2 odst. 8 tr. ř. a § 220 odst. 1 tr. ř.), neboť podle něj soud rozhodl o skutku, který nebyl předmětem obžaloby, a odporuje zásadám bezprostřednosti a materiální pravdy, neboť soud nevyslechl osobně poškozenou, a odporuje i zásadě *in dubio pro reo*.
7. Vytýká, že skutek kvalifikovaný jako zvlášť závažný zločin znásilnění podle ustanovení § 185 odst. 2, odst. 3 písm. c) tr. zákoníku popsán tak, že obžalovaný poškozenou „násilím nebo různými výhrůžkami zbitím nutil opakovaně k pohlavnímu styku, análnímu styku a jiným sexuální praktikám“, není v podané obžalobě žádným způsobem popsán, „a tedy řízení před soudem nebylo pro tento skutek nikdy zahájeno“, a že nikdy pro něj nebylo vedeno ani přípravné řízení, když to usnesení o zahájení trestního stíhání, které obsahovalo popis skutku spočívajícího ve znásilnění poškozené, bylo k jeho stížnosti zrušeno usnesením státního zástupce. Podle odvolatele soud „zcela nepřípustně dotvořil skutkový stav věci nad rámec obžaloby, když tak suploval roli obžaloby“, tento skutkový stav pak pojal do svého rozsudku a šlo o domnělé skutkové jednání obžalovaného, o kterém nebyl oprávněn zákonně rozhodovat.
8. Namítá také čtení výpovědi poškozené z přípravného řízení a z hlavního líčení u okresního soudu namísto jejího osobního výsledku jakožto stěžejního důkazu, resp. vytýká, že poté, kdy se soud pokusil poškozenou vyslechnout, nebyl následně zjišťován její aktuální zdravotní stav, resp. způsobilost být vyslechnuta, kterou ale odvolatel dovozuje z jím uváděných pravidelných kontaktů s ní při předávání společných nezletilých dětí a z její účasti u jednání u soudu ve věci úpravy poměrů k jejich nezletilým dětem.
9. Dále odvolatel soudu vytýká, že tvrzení poškozené obsažená ve (čtených) výpovědích přijal za pravdivá bez jejich kritického hodnocení. Poškozenou tvrzený strach dětí z něj má za zpochybněný výsledek řízení o svěření dětí do péče.
10. Obžalovaný dále namítá, že poškozená má být vyslechnuta jako první a jestliže soud, přestože nemohl poškozenou vyslechnout, nejprve vyslyšel jiné svědky, založil tím stav, kdy by měla možnost se před svou výpovědí s obsahem jejich výpovědí předem seznámit.
11. Přibrání znalkyně MUDr. Gayové odvolatel považuje za porušení ustanovení § 105 odst. 4 tr. ř. Její závěry považuje za nedostatečné, nejednoznačné a rozporné se závěry Mgr. Fechtnerové. Vytýká, že soud nevyhověl návrhům na doplnění dokazování ohledně znaleckého posudku Mgr. Fechtnerové ani žádosti o přibrání dalšího znalce z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie, za účelem zpracování revizního znaleckého posudku.
12. Odvolatel namítá, že pro vyslyšání některých svědků v utajované místnosti nemá za splněné zákonné podmínky, že s návrhem na výslechy dalších šesti svědků se soud nevypořádal a že plánovaný výslech § [REDACTED], kterého označuje za klíčového svědka obhajoby, nemohl proběhnout proto, že se nedostavil z důvodu autonehody.
13. K výši odškodnění za ztížení společenského uplatnění a k náhradě nemajetkové újmy odvolatel zejména namítá, že podle znalkyně nelze určit příčinu psychických obtíží poškozené a že soud nezkoumal, zda bylo ztížení společenského uplatnění (popřípadě do jaké míry) skutečně způsobeno jeho jednáním.
14. Obžalovaný **navrhl**, aby odvolací soud rozsudek zrušil podle ustanovení § 258 tr. ř.

15. **Poškozená T** podala písemně **odvolání** prostřednictvím zmocněnkyně JUDr. Sarvanové a vymezila jej následovně: „odvolání směřuje do adhezního výroku, kterým byla poškozená odkázána na řízení občanskoprávní se svým nárokem na bolestné. Předmětem odvolání není nárok na náhradu majetkové škody za poškození vozidla VW Passat. Pro přehlednost poškozená uvádí, že bod 108. napadeného rozsudku se vztahuje k postupu ve smyslu ustanovení § 229 odst. 2 tr. řádu“.
16. Poškozená prostřednictvím zmocněnkyně současně odvolání písemně odůvodnila tak, že nesouhlasí se závěrem nalézacího soudu ohledně bolestného, tedy se závěrem uvedeným v bodě 108 odůvodnění rozsudku. Připomíná, že sám nalézací soud v bodě 103 tohoto odůvodnění uvádí, že znalecký posudek na stanovení nemateriální újmy z titulu ztížené společenského uplatnění přezkoumal ve světle metodiky Nejvyššího soudu, „tudíž nalézací soud tuto metodiku zná“, byť je pro soudy pouze orientační a doporučující. Dále se odvolatelka dovolává výpovědi znalkyně MUDr. Gayové ze dne 26. 11. 2019. Znovu se zabývá metodikou Nejvyššího soudu k bolestnému. Poukazuje na doplněk znaleckého posudku MUDr. Gayové ze dne 12. 08. 2020 a na jeho závěry. Dále poukazuje na fyzická zranění způsobená obžalovaným a rovněž na časovou chronologii, jakož i bodové ohodnocení. Připomíná postupné změny právní úpravy.
17. Dle odvolatelky by obžalovanému měla být uložena povinnost uhradit nárok na nemajetkovou újmu formou bolestného v celkové částce 249 024 Kč spolu se zákonným úrokem z prodlení z této částky ve výši 9,75 % ročně počínaje dnem 1. dubna 2019 do zaplacení. V této souvislosti připomíná, že MUDr. Gayová uvedla, že by hodnotila psychickou bolest částkou mezi 100 000 Kč až 300 000 Kč dle úvahy soudu, pročež uplatněný nárok považuje za přiměřený.
18. U náhrady nemajetkové újmy za „ztížení společenského uplatnění a zadostiučinění (ochrana osobnosti)“ vytká jako drobné pochybení, že soud neuvedl, že úrok z prodlení je počítán z dlužné částky.
19. Poškozená **návrh** formulovala tak, že by měl odvolací soud napadený rozsudek v adhezním výroku zrušit a nově rozhodnout o povinnosti obžalovaného podle ustanovení § 228 odst. 1 tr. ř. uhradit poškozené nemajetkovou újmu spočívající ve ztížení společenského uplatnění ve výši 318 813 Kč s úrokem z prodlení z této částky ve výši 9,75 % ročně počínaje dnem 01. 04. 2019, nemajetkovou újmu spočívající v bolestném ve výši 249 024 Kč s úrokem z prodlení z této částky ve výši 9,75 % ročně počínaje dnem 01. 04. 2019 a nemajetkovou újmu ve výši 150 000 Kč s úrokem z prodlení z této částky ve výši 9,75 % ročně počínaje dnem 01. 04. 2019.
20. **Vrchní soud v Praze** jakožto soud příslušný o odvoláních rozhodnout shledal, že obě odvolání jsou přípustná a byla podána oprávněnými osobami v zákonné lhůtě a že splňují zákonem předepsané obsahové náležitosti.
21. Vrchní soud podaná odvolání projednal v **neveřejném zasedání** vzhledem ke splnění podmínky dle ustanovení § 263 odst. 1 písm. b) tr. ř.
22. Vrchní soud z jejich podnětu **přezkoumal** odůvodněnost a zákonnost těch oddělitelných výroků rozsudku, proti nimž byla podána odvolání, jakož i postup řízení, které předcházelo. Přezkum vrchní soud provedl z hlediska vytykánych vad. Zjišťoval však také, zda zde nejsou takové vady, byť odvolateli nevytykané, ke kterým by bylo nutno ze zákona přihlížet.
23. Vrchní soud shledal naplněnými zákonné zrušující důvody dle ustanovení § 258 odst. 1 písm. b), písm. c) tr. ř.

24. Z odvolacích námitek byla shledána důvodnou předně ta vytýkající nevyslechnutí poškozené, resp. námitka, jejíž podstatou bylo, že po 18. 11. 2019, kdy se ji soudu nepodařilo vyslechnout pro její rozrušení a následné přivolání záchranné služby, soud nezjišťoval její následný zdravotní stav, resp. způsobilost být vyslechnuta, a přečetl protokoly o jejích dřívějších výpovědích.
25. V odůvodnění rozsudku je podrobně vysvětleno, proč soud shledává splněnými zákonné podmínky pro upuštění od svědeckého výsledku poškozené jako zvlášť zranitelné oběti a potažmo pro přečtení výpovědi svědkyně z přípravného řízení a z řízení před okresním soudem, kde bylo řízení původně vedeno, avšak tyto důvody, byť soud byl nepochybně veden snahou citlivě reagovat na stav svědkyně při pokusu o její výslech, nelze mít za dostačující.
26. Obžalovaný důvodně protiargumentuje svými právy a byl to soud, jenž poškozenou, která již měla status zvlášť zranitelné oběti, předvolal a deklaroval tak potřebu ji vyslechnout. Ustanovení § 211 tr. ř. stanoví, že místo výsledku svědka lze v hlavním líčení číst protokol o jeho výpovědi, jen tehdy, jestliže soud nepokládá jeho osobní výslech za nutný a státní zástupce i obžalovaný s tím souhlasí. Bez splnění těchto podmínek lze dle ustanovení § 211 odst. 2 písm. a) tr. ř. protokol o výpovědi svědka soud přečíst tehdy, že jde o osobu, která onemocněla chorobou, která natrvalo nebo po dohlednou dobu znemožňuje její výslech. Zákon přitom nerozlišuje, zda jsou zdravotní obtíže znemožňující výslech fyzické či psychické.
27. Stav svědkyně při výslechu byl nepochybně vážný, ale soud sám nemohl posoudit, zda u svědkyně, která předtím vypovídala na policii i před okresním soudem, šlo jen o stav aktuální, tedy o překážku jednorázovou, nebo o stav dlouhodobější.
28. Soud měl sice k dispozici lékařskou zprávu založenou do spisu dne 26. 11. 2019 zmocněnkyní poškozené, ta je ale ze dne 04. 10. 2019.
29. Je třeba poznamenat, že výslech před okresním soudem nepředstavuje naplnění zásady bezprostřednosti a ústnosti, neboť aktuálně je to krajský soud, který jakožto soud nalézací o vině či nevině obžalovaného rozhoduje.
30. Bude tak nutné, aby soud prvního stupně, a zřejmě by to bylo možné případně i prostřednictvím zmocněnkyně poškozené, objasnil otázku naplnění podmínek dle ustanovení § 211 odst. 2 písm. a) tr. ř.
31. Není pochyb, že se u poškozené dne 18. 11. 2019, kdy se ji krajský soud pokusil vyslechnout, jednalo o velmi vážný stav, ale s ohledem na právní úpravu vrchní soud považuje za důvodnou tu výtku odvolatele, jejíž podstata spočívala v tom, že krajský soud následně na osobní výslech poškozené rezignoval a nezjišťoval, zda takový stav nadále trvá, ani případnou časovou prognózu.
32. Bez významu není ani ověření tvrzení odvolatele naznačující osobní účast poškozené u soudních jednání v řízení o úpravě poměrů k nezletilým dětem, zejména pokud by byla konána za účasti obžalovaného, a zejména také, pokud by tam byla poškozená případně vyslechnuta. To by bylo možno ověřit u Okresního soudu v Kladně, když z listiny na č. l. 759 spisu je patrné, že tam řízení pod sp. zn. 43 Nc 2931/2017, bylo vedeno, ale není patrné, zda v období mezi daty 18. 11. 2019 a 01. 07. 2020 byla, případně aktuálně jsou, konána nějaká jednání. Vzhledem k tvrzení odvolatele ohledně výsledku tamního řízení by bylo vhodné vyžádat i opis rozhodnutí.

33. Co se týče námitek k hodnocení věrohodnosti poškozené, resp. věrohodnosti údajů v jejích výpovědích, jde o otázku zcela předčasnou, když předchází právě ověření možnosti svědkyni vyslechnout osobně.
34. Zcela nedůvodná je námitka odvolatele, že by soud pochybil, pokud nevyčkal s výsledkem svědků do doby, než vyslechně poškozenou. Jak již na to zcela správně poukázal soud prvního stupně, ustanovení § 207 odst. 1 tr. ř. soudu výslovně ukládá po přednesení obžaloby vyslechnout obžalovaného, neurčuje však, že by po obžalovaném jako první musela být vyslechnuta poškozená, a neurčuje ani pořadí výsledků svědků. Ostatně v praxi jsou případy, kdy pro velký počet poškozených jsou jejich výsledky stanoveny na více jednacích termínů hlavního líčení. Ve smyslu argumentace odvolatele by tak pak všechna taková řízení musela být zatížena vadou spočívající v tom, že později vyslechnutí by se, byť i jen teoreticky, mohli seznámit s obsahem výpovědí dříve vyslechnutých. Nadto v daném konkrétním případě soud již při nařízení hlavního líčení předvolával svědky na další současně nařízený jednací termín 25. 11. 2019 a odvolání jejich účasti by bylo neekonomické a na úkor rychlosti řízení.
35. Ve způsobu vyslýchání svědků vrchní soud neshledává žádné zásadní pochybení.
36. Nedůvodné jsou i námitky odvolatele ohledně znaleckých posudků, k nimž odvolací soud odkazuje na zákonnou úpravu k tomu, kdy je nutno přibrat znalce dva, kdy se přibere znalec jiný, a kdy se vyžádá revizní znalecký posudek.
37. Co se ovšem týče další konkrétní námitky odvolatele, soud prvního stupně se skutečně bude muset vypořádat s tím, zda bylo možno obžalovaného uznat vinným i zvláště závažným zločinem znásilnění dle ustanovení § 185 odst. 2 písm. a), odst. 3 písm. c) tr. zákoníku za situace, kdy usnesení o zahájení trestního stíhání takové jednání popisující a kvalifikující jej jako zločin znásilnění bylo výslovně zrušeno a v tom usnesení o zahájení trestního stíhání ze dne 25. 07. 2018, které zrušeno nebylo, není žádné jednání sexuální povahy vůči poškozené popsáno.
38. Soud rovněž znovu posoudí návrhy obhajoby na doplnění dokazování výsledkem svědků a v závislosti na tomto vyhodnocení provede výsledky nebo zdůvodní, proč považuje ten který výsledek za nadbytečný.
39. Co se týče **výroku o trestu**, který byl uložen i za skutek pod bodem 2. výroku rozsudku a má původ i ve výroku o vině pod bodem 1. výroku rozsudku, ten je takto předčasné přezkoumávat.
40. Toliko je třeba poznamenat, že ve výroku není nijak specifikováno, za které další konkrétní trestné činy kromě těch, kterými byl obžalovaný tímto rozsudkem shledán vinným, je souhrnný trest ukládán. Pouze z odůvodnění rozsudku je pak zřejmé, že je souhrnný trest ukládán i za přečin ohrožení pod vlivem návykové látky dle ustanovení § 274 odst. 1, odst. 2 písm. a) tr. zákoníku a za přečin křivého obvinění dle ustanovení § 345 odst. 1, odst. 3 písm. c) tr. zákoníku. Pak ovšem zůstalo pominuto, že byl souhrnný trest ukládán i za přečin vyhrožování s cílem působit na úřední osobu dle ustanovení § 326 odst. 1 písm. b) tr. zákoníku, resp. nebylo zmíněno, že jedním ze dvou zrušovaných výroků o trestu je výrok o trestu souhrnném. V takovém případě je ovšem nutno postupovat dle stanoviska trestního kolegia Nejvyššího soudu sp. zn. Tpjn 301/2010.
41. Samo ukládání souhrnného trestu při rušení výroků o trestu ze dvou rozsudků sice není obvyklé, ale není ani vyloučeno, a to zejména proto, že v soudní praxi mohou nastat situace, kdy by byl

takovým postupem napraven stav, kdy již měl být dříve ukládán trest souhrnný. Na základě údajů z přílohových spisů Okresního soudu v Kladně sp. zn. 5 T 21/2018 a sp. zn. 1 T 8/2019 a na základě dílčích údajů, které jsou k dispozici ze spisu téhož soudu sp. zn. 3 T 138/2019, konkrétně na základě datace jednotlivých skutků, dat vyhlášení rozsudků, resp. doručení opisů trestních příkazů obviněnému, vrchnímu soudu naprosto není zřejmé, na základě jakých úvah došel soud prvního stupně k závěru, že by zde měly být dány podmínky pro ukládání souhrnného trestu i ve vztahu k rozsudku Okresního soudu v Kladně sp. zn. 1 T 8/2019. Z odůvodnění přezkoumávaného rozsudku to rovněž nelze zjistit.

42. Pro případ uznání viny se Krajský soud v Praze na podkladě všech relevantních dat z předmětných spisů včetně kompletního spisu sp. zn. 3 T 138/2019 bude muset dle ustanovení § 43 odst. 2 tr. zákoníku, resp. judikaturně ustáleného výkladu tohoto ustanovení, pečlivě zabývat naplněním podmínek pro ukládání souhrnného trestu a své závěry přezkoumatelným způsobem zahrnout do odůvodnění rozsudku.
43. Současně ovšem bude muset soud prvního stupně vzít v potaz, že odvolání proti nyní přezkoumávanému rozsudku nebylo podáno státním zástupcem, a pro případ, že by učinil odlišné závěry ohledně podmínek pro ukládání souhrnného trestu než ve stávajícím rozsudku, bude muset posuzovat, zda by odlišný výrok, kterým by nebyl ukládán souhrnný trest ve vztahu ke dvěma dřívějším odsuzujícím rozhodnutím, nepředstavoval porušení zákazu reformace in peius vyjádřeného v ustanovení § 264 odst. 2 tr. ř., resp. bude muset z řady aspektů posuzovat, jaký výrok lze vyslovit, aby v porovnání se stávajícím rozsudkem nedošlo ohledně výroku o trestu ke zhoršení postavení obžalovaného v porovnání s rozsudkem stávajícím.
44. Neplatí to však pro výroky v tom rozsahu, jak byly napadeny odvoláním poškozené, kterými bylo rozhodováno o jejich nárocích, kde se zásada zákazu reformace in peius neuplatní.
45. Důvodem nynějšího zrušení rozsudku krajského soudu vrchním soudem bylo to, že výroky, kterými bylo rozhodnutí o nárocích poškozených, mají svůj původ ve zrušených výrocích o vině a zrušení je tak obligatorní dle ustanovení § 258 odst. 2 tr. ř. a jejich správnost je předčasné posuzovat.
46. Rozsudek byl zrušen i z podnětu odvolání poškozené T [REDAKCE], přičemž právě ty výroky, které se jí týkají, jsou formulovány tak, že by byly obtížně přezkoumatelné, resp. až nepřezkoumatelné.
47. Předně ztížení společenského uplatnění je svým označením soudem prvního stupně zahrnováno pod kategorii škody, nikoliv nemajetkové újmy.
48. Dále je přiznávána nemajetková újma bez bližšího určení.
49. Výrok dle ustanovení § 229 odst. 2 tr. ř. je formulován tak, že se poškozená „odkazuje s nárokem na bolestné, zbytkem nemajetkové újmy a s nárokem na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních“. Nejasnost je zřejmá už ze samotné této citace.
50. Ohledně bolestného (soud zjevně míní nárok na náhradu nemajetkové újmy ve formě bolestného) formulace vyznívá tak, že se poškozená odkazuje s celým jejím nárokem na řízení občanskoprávní. Nehovoří se totiž o zbytku nároku, jak by odpovídalo zákonem předpokládanému znění. Nadto se hned u další položky hovoří o zbytku nároku („zbytkem nemajetkové újmy“). Přitom v případě odkazu s celým nárokem by mělo být uvedeno ustanovení § 229 odst. 1 tr. ř.

51. Ohledně náhrady nemajetkové újmy se výslovně hovoří o odkazu se zbytkem „nemajetkové újmy“, což je v souladu s uvedením zákonného ustanovení § 229 odst. 2 tr. ř., ovšem určení toho, co tento zbytek nároku představuje, resp. jakou výši nepřiznané částky představuje, je ne zcela jasné, když v předchozím výroku je přiznána položka označená jako nemajetková újma a současně je přiznáváno odškodnění za ztížení společenského uplatnění, které ovšem krajský soud označuje, jak již bylo uvedeno, jako škodu.
52. Ohledně náhrady škody formulace také vyznívá tak, že se poškozená odkazuje s celým jejím nárokem na řízení občanskoprávní. Ani zde se totiž nehovoří o zbytku nároku, jak by odpovídalo zákonem předpokládanému znění. Nadto hned u předcházející položky se výslovně hovoří o zbytku nároku („zbytkem nemajetkové újmy“). Přitom v případě odkazu s celým nárokem by mělo být uvedeno ustanovení § 229 odst. 1 tr. ř. Navíc je zde nejasnost či spíše rozpor spočívající právě v tom, že výrok vyznívá jako odkaz s celým nárokem na náhradu škody, ačkoliv, dle jemu předcházejícímu výroku, soud prvního stupně považoval za škodu i ztížení společenského uplatnění a jako náhradu škody takový jej přiznal.
53. Je nutno poznamenat, že se současná soudní praxe přiklání k tomu, že nároky z různých titulů spadající pod pojem nemajetková újma představují samostatné nároky. Nejvyšší soud v usnesení sp. zn. 25 Cdo 2245/2017 uvádí, že „nárok na náhradu újmy na zdraví dle § 2958 o. z. tvoří jednotlivé, dílčí, samostatné nároky na náhradu za bolest, ztížení společenského uplatnění a další nemajetkovou újmu, jež samostatně vznikají i zanikají, a tedy se i samostatně promlčují“ a zcela shodné stanovisko zaujímá i renomovaný odborník na trestní právo prof. Jelínek.
54. Od takového právního výkladu se pak taková odvíjí prosazování takové soudní praxe, kdy je ve výroku jednotlivě specifikováno, jaké nároky představující nemajetkovou újmu jsou přiznávány (např. formulace stanovující povinnost zaplatit na „náhradě nemajetkové újmy ve formě ztížení společenského uplatnění“ apod.).
55. Především však bude soud prvního stupně muset, pakliže shledá podmínky pro přiznání náhrad, jednoznačně ujasnit, které nároky považuje za spadající pod majetkovou škodu a které pod nemajetkovou újmu, a také bude muset jednoznačně formulovat, zda se odkaz ohledně toho kterého nároku týká nároku celého nebo jeho zbytku s uvedením odpovídajícího zákonného ustanovení.
56. Z důvodů shora uvedených rozhodl Vrchní soud v Praze, jak ve výroku tohoto usnesení uvedeno.

Poučení:

Proti tomuto usnesení není přípustný žádný řádný opravný prostředek.

Praha 09. 11. 2020

JUDr. Zdeněk Sovák v.r.
předseda senátu

Vypracoval:
JUDr. Vladimír Stibořík v.r.

Shodu s prvopisem potvrzuje Monika Dudová.

Štěpánka Kápičková
Digitálně podepsal
Štěpánka Kápičková
Datum: 2021.01.15
10:34:00 +01'00'